Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 217. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ЛИСТОПАДА 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, NOVEMBER 10, 1954. No. 217. VOL LXI

ДЖАН М. ГАРЛЕН НАЙМЕНОВАНИЙ СУДДЕЮ НАЙВИЩОГО СУДУ

Вашингтон. — З Білого Дому повідомляють, що президент Айзенгавер висилає до Сенату на затвердження номінацію Джана М. Гарлена на становище судді Найвищого Суду, яке опорожнилося після смерти судді Роберта Г. Джексона, який помер 9 жовтня ц. р. Суддя Гарлен має 55 років і тепер займає становище судді при Другім Окружнім Апеляційнім Суді, який обслуговує стейти Ню Йорк, Конектикат і Вермонт. На це становище його іменував Айзенгавер в березні цього року. Урядові кола гадають, що Сенат затвердить Гарлена ще на цій надзвичайній сесії, яку скликано для вирішення цензури для сенатора Джозефа Мек Карті. На загал, перші голоси сенаторів про цю номінацію прихильні для Гарлена, але припускають, що Правнича Комісія в Сенаті не погодиться затвердити Гарлена без переслухань, бо сенатор Лангер, голова тієї комісії в подібних попередніх випадках завжди заряджував переслухання перед затвердженням номінації. Тепер вже є в Найвищому Суді 2 республіканські судді: головний суддя Ірл Воррен і суддя Гаролд Г. Бартон, якого займенував був президент Геррі С. Труман. Дід судді Гарлена був суддею від 1877 до 1911 року і здобув собі славу на цьому становищі. Одночасно президент заіменував Джозефа Кемпбелла, дотеперішнього скарбника Колумбійського університету, генеральним контролером ЗДА. Кемпбел був на відпустці з Колумбійського університету і займав становище члена Комісії Атомової Енергії. І його номінація має бути затверджена Сенатом. Але проти цієї номінації вже протестують деякі демократичні сенатори. Сенатор Естес Кіфовер протестує проти номінації Кемпбелла тому, що він на Комісії Атомової Енергії голосував за контрактом із фірмою Діксон-Єйтс, проти якого протестують демократи і домагаються його скасування. Кіфовер каже, що треба докладно провірити дотеперішню працю Кемпбелла, поки його можна буде затвердити на такому відповідальному становищі. І Гарлен і Кемпбелл — республіканці.

Визначні лікарі домагаються урядової заборони курення

Ню Йорк, Н. Й. — Два визначні американські лікарі-хірурги ще раз заявили, що немає найменшого сумніву в тому, що курення тютюну шкодить людському здоров'ю. Ці лікарі-фахівці домагаються, щоб уряд ЗДА зробив щось для того, щоб обмежити курення в цій країні. Ця заява лікарів появилася, як відповідь на заяву власників тютюнових фабрик, що вони видають 82,000 долярів на дослідження впливу курення на здоров'я людини. Ці визначні лікарі — це д-р Олтон Окснер, професор хірургії в університеті Ню Орлінсу, бувший голова Американських Університетських Хірургів та бувший голова Американського Товариства для поборювання пістряка і другий — д-р Ґвортс Л. Ґрегем, емеритований професор хірургії у Вашингтонському університеті в Ст. Луїс, Мо., який перший при допомозі операції вилікував людину хвору на пістряка легенів. Д-р Окснер заявляє: „Чи вічно буде дозволено власникам цигаркових фабрик використовувати людські налоги для своїх власних прибутків? Чи радіові й телевізійні станції можуть мати дозвіл рекламувати продукти тютюнової індустрії? Чи вже не час, щоб урядовий охоронець народного здоров'я, департамент здоров'я, сказав своє слово пересторогн??" Д-р Ґрегем запевняє, що всяке курення, і у всякій кількості, шкідливе. „Тютюн — це наладована зброя, часто смертельна. Час тягне її за цинґель". Обидва доктори-хірурги виступають проти тих лікарів, які самі є налоговими курцями, не мають до діла з недугою пістряка легенів, і тому не забороняють своїм пацієнтам курити.

„Хто не вірить в Бога, не має права бути лікарем"

Ст. Луїс, Мо. — Голова Американського Лікарського Товариства, д-р Елмер Гесс, заявив у своїй промові на відкритті 48-х річних зборів Південного Відділу Лікарського Товариства таке: „Хто не вірить в Найвище Єство — не має права виконувати лікарську практику". Д-р Гесс, із місцевости Ірі, Па, сказав: „Лікар, який входить до кімнати хворого, не є самодин. Він може допомогти хворій особі не тільки своїми науковими знаннями, але і його віра в вищу силу лікує. Покажіть мені лікаря, який заперечує існування Бога, і я скажу, що він не має жадного права виконувати лікарську справу". Д-р Гесс з похвалою висловився про американські медичні школи за добру поставу навчання основ наукової медицини, але висловив побоювання, щоб концентрація на навчанні наукових основ не спричинилася до занедбування духових вартостей.

В АМЕРИЦІ

● **Генерал армії Даґлес Мек Артур**, бувший командант союзних військ на Тихому океані, зустрівся на обіді в честь японського прем'єра в Ню Йорку „з своїм давнім приятелем" Йошідою і щиро з ним привітався.

● **Пані Елінор Рузвелт**, дружина бувшого президента, відвідала кінову студію Парамавнт в Голлівуді і за малим не була поранена, коли експльодувала лямпа „Юпітер". При цьому поранено лице кінової зірки Гомфрі Боґарта, який розмовляв з панею Рузвелт.

● **В Майнеолі, Л. Айленд**, радарові механізми контролюють швидкість їзди авт, і вже були випадки, що судді видавали вироки на основі „радарових свідків".

● **Кантор Шолом Кац** із Вашинґтону співатиме на святкуванні 300-річчя прибуття жидів у ЗДА в Атлантік Сіті, Ню Джерзі. Американські часописи пригадують, що гітлерівцям так сподобався у 1942 році в Варшаві спів цього кантора, що вони його не розстріляли і випустили на волю. Шолом Кац копав разом із 2,000 жидів братську могилу і почав співати гебрейською мовою Молитву за померлих, яка врятувала йому життя. До ЗДА він прибув у 1947 році.

● **Перемогою демократів** в останніх виборах спричинено те, що в Вашинґтоні в Конґресі втратять працю коло 600 республіканських урядовців, бо їхні місця займуть демократи під час нового уконституювання Конґресу в січні 1955 року.

● **Нефахово зроблена часова бомба** експльодувала в залі найбільшої в світі театральної залі (6,200 місць) Редіо Сіті. Дві особи, Анна Розенблюм і її кузинка Джулія Рейбін, були легко поранені. Злочинець поклав бомбу під сидження 15-го ряду на лівому бальконі.

● **В Кензас Сіті, Мо.**, 500 осіб взяло участь в обіді, на якому був присутній бувший президент Геррі Труман, щоб зібрати гроші на будову Бібліотеки його імені. На цю будову треба 1,750,000 долярів, вже зібрано 1,025,000 долярів, а з цього обіду, на який вступ коштував 100 долярів, прибуде трохи менше як 50,000 долярів.

ПРЕЗИДЕНТ У БОСТОНІ

Президент Двайт Д. Айзенгавер (зліва) приїхав до Бостону, щоб промовити на річному зібранні Крайової Ради Католицьких Жінок. В дорозі на зібрання президента супроводжають посадник міста Джан Гайнес і губернатор стейту Массачусетс Кришчієн Гертер.

Президент не бачить небезпеки війни

Бостон, Масс. — Президент Айзенгавер промовляв на зборах Крайової Ради Католицьких Жінок і заявив, що тепер загроза війни далеко менша, як була давніше, дармащо й тепер відбуваються деякі провокаційні випадки, як вчорашнє зістрілення совєтськими нищильниками американського бомбовика. Тепер вигляди на тривкий мир є дуже добрі, і це може тішити американських батьків. А до цього спричинилася розбудова сили там, де давніше були слабі місця на Пацифіку. „Змагання до справедливого й тривкого миру, сказав президент, це ціль нашої закордонної політики". Президент ще раз висловив надію, що пропозиції про уживання атомової енергії для мирних цілей відкриють нову добу в відносинах між ЗДА і Росією. Американські матері повинні вчити своїх дітей, що немає іншого виходу для людства, як тільки мир. „Ми поширюємо наші союзи, збільшуємо наші культурні зв'язки з народами інших країн, і тим способом будуємо основу для постійного миру в цілому світі". Далі президент сказав, що це зовсім не виглядає на парадокс, що ми, змагаючи до миру, утримуємо могутню військову силу, бо світ, частинно опанований людьми, які поважають тільки гармати, літаки і танки". Президент згадав, що він промовляє в 12-ті роковини висадки американських військ в Північній Африці під час другої світової війни. „Коли ми пригадуємо собі той факт і ту найстрашнішу війну в людській історії, ми ще раз приходимо до переконання, що не сміє прийти до нової війни", сказав президент. Айзенгавер говорив про те, що найкраще причиняється до міжнародного порозуміння — релігійна прикмета відчувати зворушення інших так само, як свої власні. „Коли матері в кожній країні будуть навчати своїх дітей розуміти батьківщини й надії дітей у всіх країнах Америки, Европи, Близького Сходу та Азії, — то це буде шляхетна і дійсна праця для миру".

Айзенгавер закликає нарід молитися в День Подяки

Вашингтон. — Президент Айзенгавер, згідно з законом із 26 грудня 1941 року, проголосив четвертий четвер в цьому місяці — 25 листопада — Днем Подяки і закликає всіх американських громадян молитися в цей день. „Складім, — сказано в зверненні президента скромну подяку Богові за Його добродійства в цьому році, що минає, і просім Його опіки в прийдешньому році". „Наші батьки, — сказано далі в зверненні — започаткували звичай присвятити один день по закінченні жнив для Бога, щоб подякувати Всемогучому за багатства цієї землі і за Його ласку впродовж цілого року. Цієї осени традиція нам пропонує, а наші серця цього домагаються, щоб ми наслідували цю традицію і подякували за ті всі благословлення Богові, які Він зіслав на всіх нас окремо і на всю власний спосіб. Ми вдячні що наша країна втішається волею релігії, є вільна і сильна, і що кожний із нас може молитися до Бога на свій власний спосіб. „Ми вдячні Богові за незчисленні прояви Його доброти в приватному і державному житті, за можливість для всіх працювати і бути корисними, за ті радості і вдоволення, які збагачують наше життя і які ми можемо використати для безкорисного добра всього людства".

Арбенц Ґузман докоряє ЗДА за повалення в Ґватемалі комуністичного режиму

Мехіко Сіті, Мехіко. — Бувший прокомуністичний президент Ґватемалі, Якобо Арбенц Ґузман, заявив в інтерву з журналістами, що повалення у червні цього року його уряду спричинили ЗДА, які видали мільйони долярів на допомогу полковникові Кастілльо Армасові. Ґузман говорив про „північноамериканський імперіялізм", який, нібито, ступнево поневолює Латинську Америку. Арбенц Ґузман перебуває тепер на вигнанні в Мехіко, і це його перше інтерву з представниками преси. — досі мехіканський уряд не дозволяв йому, як політичному втікачеві, давати інтерву. Ґузман заявив, що він — не комуніст, але признався, що симпатизує з совєтським „змаганням до миру". Арбенц Ґузман боронив своїх поліційних шефів майора Хаїма Розенберґа і полковника Роджелія Круз Вера, що, як він твердить, ніколи не вбивали, коли були начальниками поліції, а сотки трупів, які знайдено після втечі уряду, — це жертви не цих поліційних шефів, а ... полковника Кастілля.

Йошіда жадає більшої допомоги для Східньої Азії

Вашингтон. — Країни східньої Азії потребують далеко більшої господарської допомоги, як її дістають тепер, щоб охоронитись перед їх скомунізуванням — заявив японський прем'єр Шіґеру Йошіда, промовляючи на бенкеті, що його видав в його честь Національний Пресовий Клюб у Вашинґтоні. Йошіда твердив, що теперішня господарська допомога, на яку складаються Міжнародний Банк для відбудови і розвитку, Адміністрація Закордонних Операцій і т. зв. Коломбо-плян, та яка разом становить коло 400 мільйонів долярів річно, є одною десятою того, чого насправді потребують вільні країни південно - східньої і східньої Азії, щоб опертись комуно - китайській пропаґанді й атракційності комуно-китайських господарських реформ. Йошіда звернув увагу, що гроші на таку десятикратно збільшену допомогу „мусять знайтися" і то в найкоротшому часі, бо „може бути запізно". Йошіда вже вдруге публічно в Америці у своїх промовах підкреслив небезпеку, яка грозить вільному світові від комунізму, який ні трохи не вирікся своїх цілей — підбивати всіми можливими способами, або збройно, або мирно, щораз нові краї, щоб заволодіти світом. Йошіда склав куртуазійну візиту державному секретареві Дж. Ф. Доллесові і покищо довше конферував у Вашинґтоні з адміністратором закордонних операцій Гаролдом Стассеном та шефом об'єднаних штабів адміралом Радфордом. На вівторок передбачалась конференція Йошіди з президентом Айзенгавером.

Німецька армія буде піддана цивільній контролі

Бонн. — Новостворена німецька армія підлягатиме безпосередній контролі уряду й парляменту — заявив західньо-німецький канцлер Аденауер. Він пригадав, що давня німецька „Райхсвера" творила наче державу в державі, але „нова армія, яка постане в державі з ледве кількалітньою традицією, не може бути самостійним твором без відповідальности перед політичними чинниками, бо ця армія мусить щойно сформувати своє політичне обличчя". Аденауер використав нагоду, щоб знову виступити в обороні укладеного ним у Парижі договору про Зарщину. Він з притиском перестеріг німців, щоб вони не піддавались крайній націоналістичній пропаґанді й не відкидали осягнене порозуміння, бо — мовляв — це не є справа відірвана від цілости міжнародних проблем, з якими тісно пов'язана ціла Німеччина.

ЩЕ ОДИН ПРОВІДНИЙ ДІЯЧ НТС ОПИНИВСЯ ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ

Дня 23 жовтня агенція Ройтера передає з совєтської зони Відня заяву Ігоря Питленка, бувшого уповноваженого білоросійського Національно-Трудового Союзу (НТС — солідаристи) на Близькому і Середньому Сході. Цей черговий перекинчик або агент МВД в рядах НТС розповідає про свою політичну кар'єру і про свої зв'язки з чільними представниками цієї організації, що такої сумної слави зажила собі у зв'язку з процесом Мюллера-Хоружного, Трушновіча і багатьох інших. „Бувши на керівному становищі, — заявлає І. Питленко, — я зрозумів і переконався в тому, що НТС є купкою шпигунів і диверсантів на чолі з Байдалаковим, Околовичем, Поремський, Бранд та ін., які обдурюють рядових членів". І. Питленко з усією лютю накидається на „американських імперіялістів і паліїв війни", і обвинувачує провідників НТС у їх колишніх зв'язках з ґестапом. „Я вирішив, — заявляє І. Питленко, — повернутися назад на „родіну" і відповідне прохання спрямувати совєтським властям". Про пересяклість НТС совєтською аґентурою і шпигунами згадувала „Свобода" в числі з 19 жовтня у статті „Російські солідаристи".

Російські солідаристи домагаються організації визвольної армії

Ню Йорк, Н. Й. — В Ню Йорку в Пам Ґардені відбулися збори 500 росіян, членів Національно-Трудового Союзу (Солідаристів), на яких промовляли бувший голова цієї організації Юрій С. Околовіч та Ніколай Е. Хохлов — бувший капітан совєтської розвідки. Околовіч домагався допомоги від американського уряду, бо — як заявляє він — не війна, а революція в самій Росії зможе розв'язати російську проблему. В інтерву з журналістами Околовіч заявив, що патріотизм совєтських військ і цивільного населення не дозволяє їм втікати на Захід. Він сказав, що якби на Заході існувала „суверенна протикомуністична армія", тоді росіяни втікали б до неї з-поза залізної заслони. Околовіч закликав до створення окремого комітету з американських громадян, який підтримував би „революційний рух і підпілля та опрацював би докладний плян організації такої „визвольної армії" разом із державним департаментом. Хохлов заявив, що Захід помиляється, коли гадає, що росіяни масово будуть здаватися в полон на випадок нової війни. (В другій світовій війні найзавзятіше боронили Сталіна росіяни, а покидали ряди совєтської армії члени поневолених Москвою народів).

СУДЯТЬ „АМЕРИКАНСЬКИХ ШПИГУНІВ" У СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ

Чотири чоловіки і одна жінка сидять на лаві обвинувачених перед комуністичним судом у східньому Берліні. Їх обвинувачують у „шпигунстві для Америки". За ними стоїть чотири озброєні члени „народної міліції".

ЗДА ЖАДАЮТЬ ВІД СССР ВІДШКОДУВАННЯ ЗА ЛІТАК

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ВИСЛАВ СТРОГУ НОТУ ПРОТЕСТУ ДО МОСКВИ У СПРАВІ ЗБИТОГО ЛІТАКА. — МОСКВА НЕ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ВИНИ І ЗАКИДАЄ АМЕРИКАСЬКОМУ ЛІТАКОВІ НАРУШЕННЯ КОРДОНІВ СОВЄТСЬКОЇ ЗОНИ

Вашингтон. — Американський уряд вислав до Москви коротку, але вдержану у строгому тоні ноту протесту проти збиття совєтськими літаками в неділю вполудне американського бомбардувальника Б-29 над японською територією, домагаючись морального і матеріяльного відшкодування за заподіяні шкоди. Нота зазначує, що детально вимоги будуть спрецизовані після того, як наспіють докладні відомості про ту подію. При тому совєтському нападі на американський літак втратив життя один американський летун. 10 інших членів залоги врятувались, злетівши щасливо з парашутами на терен японського острова Гоккайдо. Москва, випереджуючи американську ноту, з свого боку вислала в цій справі ноту до Вашинґтону, представляючи — згідно з традицією совєтської дипломатії — всю подію діяметрально інакше, як вона в дійсності виглядала. Американський літак, мовляв, нарушив кордон совєтської території, перелетівши лінію поміж японськими островами й архіпелагом Курильських островів, що їх Совєти окупували після другої світової війни. Мало того: за совєтською версією американський літак не звертав уваги на перестережні знаки совєтських літаків, лише почав стріляти по них, а щойно тоді совєтські літаки відкрили й собі вогонь, який поцілив американську машину. Совєтська нота вимагає, щоб американське командування видало строгіші прикази своїм пільотам перестерігати ненарушність совєтської території. Наведені Совєтами моменти — зазначує американська преса — абсолютно не відповідають правді, чого найкращим доказом є факт, що всі американські летуни впали з парашутами на японський острів та й той летун, який був впав у море і, заплутавшись в парашут, втопився, знайшов смерть зараз недалеко берега японського острова Американські летуни, які врятувались, зокрема капітан літака і його пільот, рішуче твердять, що літак ніколи не знаходився ближче до совєтської зони, як на яких 15 миль віддалі. Американський літак не віддав теж ані одного фотознімки, потрібні для вивіть догану проти капітана літака. Він боронится тим, що попершe він не закінчив ще був своєї місії зробити фото-німки, потрібні для видання нової географічної мапи, і по-друге — він не дістав був перед відлетом докладних вказівок, як має поводитись на випадок заатакування літака совєтськими [illegible].

Маленков конферував з чужинецькими дипломатами

Москва. — Уперше від часу смерти Сталіна відбулося в Кремлі офіційне прийняття для високих совєтських достойників і чужинецьких дипломатів. Усіх гостей було понад 2,000 осіб. Присутні сиділи за столами в різних кімнатах, а в головній залі президіював за столом один із віце-прем'єрів, Анастас Мікоян. Маленков і Молотов обійшли всі залі, потім вернулись до т. зв. Ґеорґіївської залі, де стояв головний стіл. Тут Маленков розмовляв коло 45 хвилин з американським амбасадором Боленом. Якої пів години говорив він з юґославським амбасадором Відічем. І Болен і Відіч відмовились сказати, про що йшла мова. Болен сказав тільки коротко: „Нічого ділового". Молотов підніс тост за успіх американських і совєтських дипломатів, які „повинні працювати для кращого зрозуміння між обома країнами". З свого боку Болен підніс тост на честь Молотова, як „найбільш досвідченого дипломата з-поміж усіх приявних на залі". Бенкет відбувся з нагоди 37-річних роковин большевицької революції. Летунську ревію на військовій параді на Червоному майдані відкликано через погану погоду.

П'ятий раз перелетів сам через Атлантик

Париж. — Макс Конрад, 49-річний автор пісень, батько десятьох дітей, перелітів сам-один за 22 години і 23 хвилини Атлантійський океан, вилетівши в суботу 6 листопада о год. 11,27 вполудне з летовища в Ню Йорку і прилетівши на летовище в Парижі о. год. 9.30 ранку в неділю, нюйоркського часу. Це була його п'ята подорож літаком через Атлантик, але вперше він перелетів без зупинки. Він летів тим самим шляхом, що його вперше зробив Ліндберґ, летівши простою лінією на північний схід в напрямку Ірляндії і окруживши над летовищем в Шаннон в Ірляндії на південний схід до Парижу. Він узяв з собою 370 ґальонів ґазоліни, але зужив лише 300 ґальонів вартости $102.

В СВІТІ

● **Кількасот французьких** комбатантів із другої світової війни й руху спротиву уладили демонстрацію протесту проти пляну перевезти домовину з тілом маршала Петена з його тимчасового місця спочинку на кладовище французьких героїв під Верденом. Петен, геройський оборонець Вердену з 1-ої світової війни, був, після другої світової війни, засуджений на смерть, з заміною цієї кари на досмертну в'язницю, за колябораціонізм з німцями.

● **У Лондоні** відбулося урочисте офіційне святкування пам'яті англійців, що полягли у двох світових війнах. Королева Єлисавета II, її чоловік князь Единбурґу, прем'єр Черчил, лідер опозиції Етлі й інші достойники склали вінки на могилі невідомого вояка в Вайт Голл і згідно з традицією перевели дві хвилини мовчанки. 4,000 ветеранів вислухали Богослужби в Вестмінстерському соборі. Надворі панувала препогана погода.

● **Совєтські залицяння** до Юґославії викликають в юґославських колах і вдоволення і стурбування. Найбільше збентежені Тіто і його прибічники тим зворотом у промові Сабурова в Большому Театрі в Москві під час святкувань з нагоди 37-роковин жовтневої революції, що, мовляв, СССР і Юґославія мають „спільних ворогів — ворогів миру". Юґославським комуністам незручно лаяти „підпалювачами війни" уряди тих країн заходу, від яких Юґославія приймає фінансову допомогу.

● **В Ірані** військовий трибунал засудив на смерть двох старшин, які раніше дістали були кару досмертної в'язниці за участь в комуністичній змові проти державного режиму і за участь у шпигунстві на користь Совєтів.

● **Німецька експедиція** альпіністів, що вибралась була на здобуття шпилю Ґамербрум (висота 26,470 стіп) в Каракорумському пасмі Гімаляїв, — скінчилась невдачею. Експедиція, з огляду на лиху погоду, дійшла тільки до висоти 23,000 стіп. Керівник експедиції — 26-літній д-р Карль Герлінґгоффер.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	One year	$10.00
На три місяці	2.75	Six months	5.25

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СУД НАД МЕККАРТІ

Сенат З'єдинених Держав зійшовся минулого понеділка на „продовжену сесію". Такої події в історії Сенату ще досі не було. Головна ціль цієї „продовженої сесії" — прийняття чи відкинення догани, запропонованої Спеціяльною Комісією, а зверненої проти сенатора Джозефа Р. МекКарті, республіканця з Вискансину. Виглядає, що сенатська більшість буде за доганою. Передбачають, що дебата над цією справою триватиме два тижні. Якщо так станеться, то буде цілком певно багато „сенсацій", зокрема для тої преси, яка змальовувала сенатора МекКарті — „американським Гітлером".

Можна сумніватись, чи в ті важкі часи, які зависли над цілим світом, треба цієї „продовженої сесії" Сенату та витрати кількох тижнів часу на дебату та рішення, яке мало кого задовольнить, а тільки дасть ворогам З'єдинених Держав нову притоку до повторювання усяких нісенітниць про „загрозу фашизму" та „меккартизм", придуманий нюйоркським комуністичним часописом „Дейлі Воркер". Теперішні вибори були для об'єктивно думаючих людей найкращою відповіддю, яку силу являє собою „демагогія" сенатора МекКарті та чим є меккартизм — у практиці. Нині вже прямо смішно говорити чи писати про МекКарті, як про „американського Гітлера"! Хоч такого вже нема, проте кампанія проти МекКарті продовжується і буде продовжуватись, не зважаючи на те, чи він мовчатиме, чи далі даватиме своїм нетактом нову зброю своїм противникам, як це було в минулому. Здається, що таки є „хтось", кому залежить на тому, щоб енергію та увагу американського народу звертати радше на такі особи та речі, що зв'язані з обвинуваченням МекКарті, ніж на те, щоб розслідити якнайдокладніше давню й теперішню діяльність большевицької п'ятої колони і тих усіх, що — свідомо чи несвідомо — допомагали їй вести свою зрадницьку роботу. До того не сумніваємось, що коли б МекКарті розсліджував фашистів і нацистів, а не комуністів та тих, що закривають себе П'ятою Поправкою Конституції ЗДА, він не був би нині суджений у Сенаті, не зважаючи на свої промахи, егоцентризм та демагогію. Його нетактовну поведінку були б виправдували „патріотичним обуренням", спричиненим тим, що мав до діла з зрадниками країни.

Хоч сам МекКарті твердить, що його справа не має „релігійного" підкладу, а тільки „політичний", багато фактів стверджує дещо інше, що теж не є добрим явищем. Методистський проповідник Ралф Л. Рой хвалить в „Ню Лідер" сенатора Ралфа Е. Фландерса, 73-літнього республіканця з Вермонту, як справжнього демократа і „побожного протестанта", що є проти МекКарті головно за те, що він, поборюючи комунізм, вживає „фашистських метод". Фландерс, пише Рой, як релігійна людина, дораджує теж президентові Айзенгаверові покладатися більше „на Бога" у відношенні до Совєтів, ніж на військову силу і „тверду політику". Як відомо, сенатор МекКарті, замість відповісти Фландерсові речево, коли він його напоминав у Сенаті, заговорив про його „старечий" розум, і це започаткувало безпощадну кампанію Фландерса проти МекКарті, вислідом якої треба вважати і теперішню „продовжену сесію" Сенату. Проповідник Рой згадує теж і за 20,000 листів, які одержав Фландерс і з яких половина його обороняла, а друга називала „жидівським знаряддям", що одержує накази від „невидимої влади". Це теж вказує на нездорові відносини! До цього додаймо, що напередодні сенатських нарад у справі МекКарті, в Ню Йорку монсеньйор Едвард Р. Мартин закликав ветеранів, щоб виявляли в житті „таку відвагу, яку має МекКарті". Він заявив, що МекКарті „терпить за католицькі ідеали", і що знає, що вже зібрано понад $5,000,000, щоб викинути МекКарті з Сенату. Таке сказала людина, яка була військовим капеляном 27 років і дослужилась багатьох воєнних відзначень. Коли додати до цього, що знайшовся навіть жидівський рабін в Ню Йорку, який заявив тому кілька тижнів, що поїде до Вашингтону „боронити" МекКарті, і що таких, які поїдуть до Вашингтону в тій самій цілі буде більше, то можна дивуватись, хто й що саме скористає, як з дебати в справі МекКарті, так і з останнього рішення Сенату, навіть признаючи, що МекКарті повів себе в певних випадках в такий спосіб, який не личить членові такого поважного тіла, яким є Сенат З'єдинених Держав.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ Й ВИБОРИ

Національні громади в широкому американському громадянстві мають ще власний окремий підхід до американських партій і до партійного обличчя Конґресу. Бо у нас нема, або є дуже мало т. зв. партійних родів, традиція яких накладає республіканський чи демократичний штапм на дане прізвище. Коли дійсно „старі" американці, в розумінні давно осілих тут родів, тямлять, що в ході історії обох американських партій їхні ролі перемінились і теперішня демократична партія є за більшою інґеренцією держави в різних ділянках життя, а республіканська — за більшою ролею приватного капіталу й приватної ініціятиви, то розмірно „молоді" американці, згуртовані в національних групах і тому пов'язані ще й із національною проблематикою, — цікавляться двома найважливішими для них ділянками: праці й закордонної політики. Царина праці охоплює собою також весь комплекс соціяльного забезпечення. Знову ж ділянка закордонної політики охоплює в сучасній практиці не тільки теоретичний підхід до міжнародного комунізму і російського большевизму, але й практичне відношення до Совєтів, до проблеми Сходу Европи і до — справи визволення України. Інші „молоді" американці думають подібно про справи Польщі, Чехословаччини, Німеччини, балканських країн чи країн азійського Сходу.

Нема сумніву, що на програ республіканців могли заважити у відповідній мірі, так би мовити, безпосередні причини: 1) палкі і голосні суперечки всередині республіканської партії, використані демократами дуже зручно в їх передвиборчій кампанії, 2) відкинення республіканцями проєкту про запевнення державою лікарської опіки всьому світові праці і 3) нездійснення до цього часу обітниці през. Айзенгавера перед його вибором про ревізію робітничого закону Гартлі-Тефта. Коли американські українці у величезній більшості належать до світу фізичної чи бюрової праці, то вони „кровно" заціккавлені в якнайбільших правах працюючих людей, дармащо можуть при цьому дуже критично дивитися на щораз більший бюрократично-службовицький апарат робітничих юній, утримуваний з обов'язково стяганих членських внесків. З щораз поважнішою ролею, яку починають грати в американському політичному житті робітничі юнії, вже тепер спостерігається, що між демократичними й республіканськими конґресменами й сенаторами йде радше ривалізація у виказуванні свого розуміння потреб світу праці, ані ж боротьба „за" і „проти".

Таку ж ривалізацію спостерігається на відтинку маніфестування свого антикомуністичного становища. Коли ліва преса в Европі назагал тішиться перемогою демократів, то не тому начебто новообраними демократичними губернаторами, конґресменами й сенаторами були люди з „лівим" світоглядом. Англійські лейбуристи, чи комуно-соціялісти Нені в Італії знаменито знають, що в підході до комунізму між новим нюйоркським губернатором мільйонером Гарріманом, який був адміністратором закордонних операцій за часів Трумана, та його республіканським попередником Дюї нема різниці. Те саме напевно стосується всіх новообраних конґресменів і сенаторів. Єдина надія тих закордонних лівих кіл на те, що демократичний Конґрес, маючи на увазі президентські вибори за два роки, буде більше оглядатися на виборчі маси, серед яких — особливо по великих містах, як Ню Йорк, Шікаґо, Филаделфія, Дітройт, — мають демократи дійсно більше лівого елементу, як він є серед республіканців. Але ж знову таки: коли найкардинальнішою нинішньою міжнародною проблемою є питання війни-миру, то не можна забути, що ЗДА приступили до двох останніх воєн за демократичних президентів, Вилсона й Рузвелта, а республіканський президент, та ще й генерал, не захотів продовжувати війни в Кореї і не дав згоди на вжиття американського летунства на індокитайському фронті з уваги на небезпеку світової війни.

Існує загальний погляд, що демократи — це партія більш соціяльна а республіканці — більш національна. Така характеристика не відповідає правді на всіх 100% і може трохи спрощує проблему але й не є позбавлена своїх оправданих підстав. В українській громаді до того часу переважали члени демократичної партії. З масовим отримуванням американського громадянства новоприбулими — починає більш зрівноважуватись відношення українського членства в отих двох американських партіях, бо — згідно з існуючими настроями — більшість новоприбулих схиляється радше до республіканців, що за президентських виборів у 1922 році зробили своїм начальним гаслом — чистку державного апарату й шкільництва від комуністичного елементу. Але, здається, найкращу пораду ми чули недавно з уст одного доповідача на публічному виступі в Ню Йорку: щоб українці, американські громадяни, менше дивились на американсько-партійну фірму, а більше на кожну окрему конкретну справу і відношення до неї одної чи другої партії, та на кожного окремого кандидата до Конґресу, чи на інші чільні виборні становища. Це ще найкраще допоможе їм виконувати свої відповідальні завдання у відношенні до своєї прибраної Батьківщини.

Вол. Дорошенко

УКРАЇНСЬКА НАУКА ЯК ПРОМОТОР ВИЗВОЛЕННЯ

(З нагоди 80-ліття Наукового Товариства ім. Шевченка)

Заходом діячів усієї Соборної України постало у Львові 11 грудня 1873 року Товариство ім. Шевченка для плекання рідного письменства, загроженого царською владою. Це літературне Товариство було передтечею Наукового Товариства ім. Шевченка, на яке його перетворено 16 листопада 1892 року. Тож НТШ існує вже 80 років.

Вісімдесят років існування наукової установи — це не абияка подія і в житті народів самостійних, а не то підневільних, як наша Україна. Тому ця дата, з огляду на колосальне значення НТШ в історії української науки й культури, а в зв'язку з цим і для розвитку української національної свідомости, повинна привернути до нашого ювілята увагу всього українського громадянства на цілому вільному світі.

Скрізь, де живе хоч невеличка українська громада, де б'ється справжнє українське серце, повинні наші земляки згадати Товариство, що носить ім'я безсмертного пророка України, „не злим, тихим словом", як казав великий Тарас.

Якби Україна була вільною й незалежною державою, то дата 11. XII. 1953 — 11. XII. 1954 була б датою урочистих відзначень української науки й української нації. Але в теперішніх наших обставинах ця повинність спадає на всіх нас, що живемо у вільному світі, поза межами поневоленого червоною Москвою Рідного Краю.

А що найсильнішою українською спільнотою з-поміж інших наших скупчень по цей бік залізної заслони є саме наша, громадян З'єдинених Держав Америки, то власне на нас найбільше й тяжить обов'язок належно відзначити 80-літні роковини Наукового Товариства ім. Шевченка, цієї першої української, в повному значенні цього слова, наукової установи.

Тут не місце розводитися про історію НТШ та вичисляти весь його науковий доробок. Про це кожний цікавий може довідатися з присвячених Товариству публікацій, які появилися кілька років тому з нагоди його 75-ліття, а саме брошури д-ра Є. Пеленського „Наукове Товариство ім. Шевченка", виданої Централею Т-ва (без імени автора) в Мюнхені 1950 р. (з датою 1949 року) і моєї, „Огнище української науки", що вийшла в Филаделфії 1951 р. накладом НТШ в Америці.

У цій своїй статті хочу вказати на вагу НТШ для української нації й розвитку нашої народної свідомости.

Цього року ми святкуємо два ювілеї збройного виступу українських збройних сил проти нашого відвічного ворога — Москви для привернення Україні власної державности: 40-ліття чину Українських Січових Стрільців 1914 р. і 10-ліття змагу 1-ої Дивізії Української Національної Армії 1944 р.

Але, відзначаючи ці преважливі в нашій історії дати, ми не повинні забувати й установи імени нашого безсмертного пророка, що, йдучи за заповітом великого Тараса, стала в обороні рідного народу тому 80 років.

Адже ж ці збройні виступи, як і інші акти й події визвольного характеру, включно з актами 22 січня 1918 і 1919 рр., 1 листопада 1918 р. тощо, могли статися тільки внаслідок розвитку української національної свідомости, коли наші люди, як казав Шевченко, пізнали, хто вони, чиї сини, яких батьків, ким, за що закуті. Без цієї свідомости не було б розуміється, ніякої боротьби за нашу свободу, за наші права, за відновлення нашої державности.

А свідомість потреби власної державности й конечности боротьби за неї могла стати могутнім чинником тільки тоді, коли весь народ або хоч його широкі верстви собі їх усвідомили.

І от у процесі усвідомлення величезну ролю відіграло саме Наукове Товариство імени Шевченка, що пішло за наказом свого великого патрона.

Шевченко на сторожі нашої волі поставив своє віще слово. Полум'ям своєї вогненної поезії освітив нашу навколишню темряву, розідрав, як казав Костомаров, заслону, яка закривала перед його сучасниками колишню славу України. Він кликав своїх земляків не цуратися рідного народу, рідного слова й пізнавати сучасне й минуле рідного краю та боротися за його визволення з московського ярма.

Але щоб пізнати історію України, треба було її вивчити, добре її зглибити, не минаючи по слову великого Кобзаря, „ані титли, ніже тої коми". Адже ж бо, покликаючися на спільне походження, віру й спільне життя під одним, мовляв, дахом, під однією, нам Богом даною, владою наші окупанти — москалі намагалися всіма засобами, що давала їм держава, при допомозі адміністрації, церкви й школи викоренити всяку думку з душі нашого народу, найменший спогад, чи натяк на його відрубність від народу московського, від „старшого", мовляв, брата, Бачте — ми всі „одне", один і той самий народ. Шевченко добре підхопив і висміяв оці московські зазіхання на нашу землю й нашу душу:

„По милості Божій
І ви — наші і все наше
І гоже й негоже".

(„Великий льох")

або

„Все то те (тобто Україна)
Таки й було наше,
А ми тільки наймали
Татарам на пашу
Та полякам . . ."

(„Суботів")

Отже не треба вам, „хахли", ніякої своєї мови, ні літератури, ні держави. Ми всі одна велика й нероздільна Русь-Рассєя. Ніякої України не було, нема і не буде. Є тільки „Хохландія". А хто домагається України, той зрадник, розбивач „общерусской" єдности, культури й держави.

Оця об'єднавча пропаґанда спантеличила не одну українську душу, навіть ворожу до царського самовладства — і на Наддніпрянщині й навіть геть за межами Росії, на українських землях Австро-Угорщини. Діє вона ще й досі серед частини нашого народу на вільній землі Вашингтона.

Цій ворожій пропаґанді могла протиставитися тільки своя власна, незалежна наука, яка з фактами в руках розвіювала б „об'єдинительський туман".

І ось власне Наукове Товариство імени Шевченка, вірне заповітам свого патрона, взяло на себе відповідальне завдання боротися з московською отрутою, розробляючи українську науку, передусім, очевидно, українознавство в найширшому цього слова значенні.

Працею Михайла Грушевського на полі історії, Івана Франка на полі літератури, Омеляна Огоновського й Степана Смаль-Стоцького на полі філософії, Хведора Вовка на полі антропології, Володимира Гнатюка на полі фолкльору, Степана Рудницького на полі географії, з поміччю численних їх товаришів і учнів збудувало НТШ величну святиню української науки, яка ясно й переконливо доводила всебічну відрубність українського народу від сусідів, що поділили між собою його землю, а передусім, розуміється, від нашого нібито „єдинокровного брата" москаля.

Це був чин вікопомного значення.

(Докінчення буде)

Ярослав Курдидик

НЕ ЛЕҐІОН, А УКРАЇНСЬКИЙ ОРДЕН!...

Після багатьох років порушено, нарешті на сторінках наших часописів проблему, що, крім політики, як вияву й засобу в орудуванні державою, заторкує друге таке саме важливе питання, а саме, — її збройну силу. Основними потенціялами, немовби стрижнем і кістяком кожної держави є: 1) внутрішня адміністраційна спосність та її діяння, що проявляється назовні у формі закордонних представництв, їхніх зв'язків та впливів; 2) збройна сила, що її завданням є стояти на сторожі внутрішнього ладу та забезпечувати її кордони проти зовнішньої загрози.

Черговою, не менш важливою складовою частиною держави є традиція, оця невидна спонтанна сила, що рішає головним чином про моральну вартість її кадрів, їхню питому вагу, стійкість та засяжність їхньої продуктивности.

Багатьом народам, а зокрема і нашому, українському — розцінюючи це з історичного аспекту — призначила доля немов би час гартування у довгій і затяжній боротьбі, завершенням якої має бути здобуття і закріплення своєї незалежної держави. Оця сувора доля змусила йти українців не від сьогодні на еміґрацію, щоб рятувати і зберегти провідні кадри. А на еміґрації особливо важко зберегти оту духову свіжість, яка необхідна для того, щоб не втратити зв'язку з минулим і не дати виполовіти й погаснути тим ідеалам, від сили горіння яких залежить наше дальше національне існування.

Щоб зберегти національну свідомість серед еміґрації, на це є багато різних — назвімо їх — запобіжних засобів, залежно від потреби і середовища, в якому вони призначені діяти.

Складнішою справою є зберегти потенціял військової традиції — військових кадрів у їхній мілітарно-патріотичній свіжості. І нічого дивного в тому немає. Після гетьманських часів, що скупчували й зберігали козацьку орденську еліту, ми були змушені перейти на службу „чужим богам" — що виступали у вигляді чи то австрійської мозаїкової держави, чи закабаленого „царского отєчества".

Психологічно розцінюючи — коли хтонебудь служив при війську і носив на чолі емблему тої чи іншої держави, то важко було вимагати від нього, щоб він був гордий з того, що обороняє ту державу, яка йде цілковито врозріз з його національними інтересами. І нічого дивного немає в тому, що наша „мужва" почала байдужіти до лицарських чеснот. І це є може найкраще виправдання того періоду, в якому козацькі нащадки почали були вростати в „землю, а не в сідло"... Але на дні душі жевріла в кожного з них „священна іскра", яка і в злиденних політичних обставинах не погасала ніколи. Це те саме, що з левом, чи тигром, якого тримають у клітці — він виглядає немовби байдужим до всього, але спробуйте відкрити йому двері!

Це не комплімент у сторону українців, але факт, що оця „вояцька харина" завжди спалахувала в них і змушувала бути добрим вояком навіть на службі в чужих. Колись в австрійській армії українці мали назву „тирольців сходу". А в російській, царській армії, хто творив той стрижень — підстаршинські кадри? Всі оті „полтавци", „кієвци", „черніговци". Проявити себе українцеві на вищому військовому пості було важко, бо недопускали. А якими були всі оті безіменні українці-вояки, коли тільки поставала нагода виявити себе „вояком у себе"? Хіба не блиснули вони перед світом найкращими лицарськими чеснотами?

Покищо конкретної бази, чи виглядів на те, щоб творити свою реґулярну національну армію, немає. Але з'являється друга можливість, а саме, коли ми, як українці, не хочемо вілятися знову в якесь „чуже армійське море" — створити в майбутньому свої окремі військові формації, або леґіони. І тепер постає питання — чи коли б така можливість стала реальністю, то яке становище слід зайняти українському загалові? Зіґнорувати, відкинути, відмовитися, покликаючись на дуже прикрий досвід минулого чи розглянувши критично всі „світла і тіні", скористати з такої можливости? На нашу думку, коли мати до вибору „два зла", то вибирати „менше зло", тобто творити леґіони.

У цьому випадкові треба керуватися дійсністю. Наші українські вояки сьогодні на 90% у совєтській армії. Вони, якщо йде про вишкіл — будуть поруч американських — одними із кращих у світі. Та

(Закінчення на 3-ій стор.)

Д-р Ол. Марітчак

ПАМ'ЯТІ Д-РА М. ПАНЧИШИНА

(Уривки з доповіді в УЛМКлюбі у Дітройті)

(2)

Поїздка д-ра Дея до Гаїв мала позитивні наслідки. Газетні описи нашої поїздки наробили багато шуму, і українські села трохи відітхнули. Польська влада злагіднила дещо пацифікаційні методи в околицях Львова, а з часом і в дальших частинах краю.

Минули часи пацифікації. По численних арештуваннях та політичних процесах, прийшло наше громадянство до певної рівноваги, і д-р Панчишин міг віддатися нормальній лікарській практиці. Мені доводилось зустрічати д-ра Панчишина доволі часто чи то при громадській праці, чи то при лікарських порадах. При одній з таких порад д-р Панчишин порекомендував мені перебути вакації у місцевості Пітлюте, де він вибудував велику віллю-санаторію.

Місцевість Підлюте, положена глибоко в карпатських горах, на висоті понад 700 м. над поверхнею моря, була ідеальним місцем відпочинку. Підлюте було сполучене з найближчою залізничою станцією Вроцневом вузькоторовою гірською колійкою, один вагон якої перевозив раз на день людей до Підлютого чи Осмолоди й назад. Підлюте мало знамениті кліматичні умовини, а приміщення й харчі були тут без закиду. Свіже повітря, мінеральні води та сірчані купелі доповнювали ідеальні умовини. Над цілою місцевістю було видно добру, але водночас енерґійну руку д-ра Панчишина.

Під час вечірніх проходів лікуванці зустрічали часто д-ра Панчишина з ріднею, і він завжди знаходив час, щоб обмінятись із ними хоч би кількома словами. А в Підлютім збиралася на вакації, можна сказати, наша еліта. Вліті, аж до початку осени, перебував тут Митрополит Андрей Шептицький, який побудував для себе прегарну віллю з кедрового дерева. В місцевій церковці Митрополит виголошував майже щонеділі проповіді, які своєю філософічною глибиною зацікавлювали не тільки наших людей, але й сторонніх відвідувачів. Приїздив часто до Підлютого відомий польський посол Стронський, який любив слухати проповідей Митрополита і відносився до нього з великою пошаною. Коли Митрополит приїздив своїм візком до церкви, всі схиляли голови, підходили до нього і цілували його перстень. Очевидно, що д-р Панчишин, який був прибічним лікарем Митрополита, піклувався весь час про здоров'я достойного пацієнта. Д-р Панчишин мав дуже розвинену, сказати б, лікарську інтуїцію, якої не можна заступити жадною освітою.

В Підлютім перебував за моїх часів Преосвященний о. Бучко та багато каноніків з львівської капітули, з о. Куницьким і о. Ковальським на чолі. Іноді після обіду, що його починав і закінчував молитвою Єп. Бучко, деякі з гостей сходилися у віллі Митрополита, який притаманним йому способом умів влити в звичайну розмову багато філософічних спостережень та уваг. В дощові дні сходилося товариство до великої їдальні на різного роду розваги і тоді можна було побачити між зібраними ген. Тарнавського, д-ра Гвоздецького, синдика митрополичих дібр, ред. Купчинського та багатьох інших визначних осіб з цілої Галичини. Але д-р Панчишин запровадив у Підлютім суворий порядок. Світло було до диспозиції гостей тільки до 10-ої години вечора. Покійний був того переконання, що сон перед північчю скріплює, а раніше вставання робить день кращим. Підлюте під умілим керівництвом д-ра Панчишина приваблювало чимраз більше гостей і мало великі вигляди стати, побіч Черча, другим центром для українських лікуванців, які потребували свіжого, гірського повітря, сірчаних купелів, знаменитих мінеральних вод та цілющого спокою.

Зі зростом гітлерівської Німеччини над Европою щораз виразніше ставало мариво війни. Ніхто не знав ані дня, ані години, коли вибухне нова воєнна завірюха, але всі здавали собі справу з того, що війна неминуча. В тодішньому співвідношенні сил европейських держав треба було подивляти безмірну наївність польських проводирів, які просто перли свій нарід і взагалі все населення Польщі в нещастя. Уроєне поняття про Польщу, як мілітарну потугу, загрожувало катастрофою, в яку втягано мимоволі також українське населення. З кінцем серпня 1939 року прийшло до німецько-совєтського порозуміння, 1-го вересня цього ж року розпочалися воєнні дії між Німеччиною й Польщею, а по розгромі польських армій Львів та Східня Галичина опинилися в руках большевиків.

Незабаром по приході большевиків д-р Панчишин став завідувачем обласного відділу охорони здоров'я, а по заснуванні медичного інституту його призначено професором цього ж інституту й директором клініки внутрішніх недуг. На тих становищах д-р Панчишин ще міг допомагати стурбованому населенню Львова. Він ніколи не займався політикою і втягнення його до політичної акції не відповідало ані дотеперішній його діяльності, ані його натурі. Становище депутата Верховної Ради СССР поставило його в дуже тяжке положення, бо в совєтській дійсності депутати цілковито залежні від партії й уряду, дістають директиви згори і ніякої індивідуальної діяльности розвинути не можуть. Д-р Панчишин болюче відчував неприродність свого нового становища, і часто можна було бачити його заклопотаність, коли йому довелось виступати на трибуні разом з большевицькими достойниками.

Часи змінились. Прийшла німецька окупація Львова, а з нею нові сподівання й нові турботи. Незабаром виявилося наглядно, що гітлерівська практика — це заперечення всякої свободи, а теорія „надлюдини" — це заперечення всякого здорового глузду. Стало ясно, що гітлерівський провід нездатний встановити новий порядок світу.

Прийшла осінь 1943 року. Львів опанував непокій, всі відчували вагу грядущих подій. Розбиті, здеморалізовані німецькі армії не були всилі здержати большевицького наступу. Одночасно з тим, восени 1943 р. піднесли голову польські „боювки", які на терені Галичини, Волині, Підляшшя і Холмщини розвели свою терористичну діяльність. Багато наших передових громадян впало тоді жертвою польського підземелля. Також у Львові польські боївки виступили активно, звертаючи в першу чергу свою увагу на професорів українців Медичного Інституту. По трагічній смерті проф. М. І. Ластовецького щораз більше викладачів українців одержували листи з погрозами. Д-р Панчишин був може найбільше загрожений. Але він виявив великий гарт духа і не звертав на все це уваги. Однак навіть людина з великою відвагою не завжди може опанувати органічні функції. Несамовиті умовини тодішнього життя і надмірна праця відбились на його здоров'ї, і він занедужав на серце. Вістка про це розлетілась по Львові і очі львов'ян-українців звернулися на св. Юра, бо була чутка, що він перебуває там. По трьох днях тяжкої недуги, 9-го жовтня 1943 р. славного лікаря й заслуженого громадянина не стало між нами!

Рік 1944-й. Багато українців вивезено зі Львова, багато виїхало на Захід добровільно, шукаючи захисту від навали, яка зближалася зі Сходу. В серпні виїхав наш евакуаційний поїзд з Криниці на Словаччину. Не знати чому спрямовано його до Пряшева, і ми переїздили прегарними карпатськими горами. Одного вечора поїзд затримався в горах, вкритих пахучим лісом. Залізничий шлях потопав у промінні заходячого сонця. Словацька військова сторожа дозволила людям вийти з вагонів. В одним вагоні побачили ми вдову по д-рові Панчишинові з дітьми. Син Покійного підійшов до нашого гуртка і почав згадувати Львів і свого батька. Ми задумалися, і наraз перед нашими очима встала тінь д-ра Панчишина. Але це був тільки дух славної й доброї людини. Його вже не було між нами на шляху в невідоме. Його тіло лежало у вічнім спокою на Личаківськім цвинтарі у Львові.

Вол. Дорошенко

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. Р. ЛАЩЕНКА

(2)

В 1917 р., за Тимчасового уряду, Покійного обрано головою з'їзду мирових суддів у Києві, а за української влади він став тут головою апеляційного суду. Тоді в столиці України постало українське правниче товариство й покійний став на його чолі, як заступник голови. Лишився Лащенко на службі й за гетьмана, але коли політика Скоропадського почала ставати виразно проросійською, взяв участь у делегації до гетьмана, щоб стримати його від москвофільської лінії. Гетьман очарував делеґатів своєю ласкавістю й особистим шармом. Він обіцяв виконати всі побажання делеґації, але невдовзі всіх її членів, як і взагалі все українське громадянство, приголомшила вістка про федерацію з Росією. Тоді покійний, не вагаючися, став проти гетьмана й узяв близьку участь в обранні Директорії. (Спогади про це надрукував покійний у відомому календарі-альманаху „Дніпро" на рік 1923).

Крім фахової судейської діяльности, покійний цікавився й наукою, працюючи в заснованому М. Грушевським „Українському Науковому Товаристві" в Києві, куди вступив невдовзі по закінченні університету.

Після катастрофи української державности, бачимо покійного на еміграції в Тарнові, але незабаром він переїздить з родиною до Львова, де поселюється в одній із камениць Наукового Товариства, де мешкав і я. Ми з покійним невдовзі заприязнилися й майже щодня в тих роках (1920-1921) із ним бачилися, тим більше, що він займався студіями історії українського права в бібліотеці НТШ, якою я кермував.

Жилося Лащенкам у Львові дуже сутужно з матеріяльного боку, та й з політичного було невесело, але покійний не скаржився на свою долю, а журився більше долею рідного краю.

У Львові перебував тоді і проф. Олександер Мицюк, економіст. Він незабаром переїхав до Праги, де брав близьку участь в організації й праці Українського Громадського Комітету, що очолював українську політичну еміграцію в Чехословаччині. Мицюк допоміг покійному переїхати до Праги і влаштуватися на працю в культурно-освітньому відділі комітету. Але Лащенко почував себе зле в установі, де надто відчувалася партійна есерівська диктатура, яку провадив Микита Шаповал, головний організатор Комітету. І от, як тільки з Відня до Праги перенесли Український Вільний Університет, Лащенко стає в ньому до праці, спершу як доцент, а опісля як професор. Рівночасно вибирають його й професором Української Господарської Академії в Подєбрадах.

На цих посадах розгорнув покійний кипучу діяльність, як педагог і як учений дослідник. Протягом 8 років своєї професорської діяльности видав він низку цінних праць з історії українського права: Литовський статут, як пам'ятник українського права (дві частини) і Копні суди на Україні, Руська правда, Вінець дівочий, як інститут литовсько - українського права, та інші.

З ініціятиви покійного при правничому відділі Укр. Університеті створено в 1923 р. Українське Правниче Товариство, головою якого був він до самої своєї смерти.

Це товариство розгорнуло під його проводом жваву діяльність, що виявилася в численних засіданнях, на яких відчитано близько 70 фахових доповідей, пізніше видрукованих у різних наукових виданнях. В засіданнях Т-ва брали участь і чеські професори.

Покійний користувався в деяких наукових і урядових колах, як людина і вчений, великою симпатією. Та свої звязки в чеському міністерстві використовував він не в своїм особистім інтересі, а для помочі українській високошкільній молоді й науковцям. Так роздобув він стипендії для 12 українських юнаків у чеській Господарській Школі в м. Мельнику, то що.

В 1927-28 рр. відбув Р. Лащенко дві подорожі до Болгарії, де крім Софії, побував і в кількох містах на провінції, нав'язуючи знайомості і зв'язки з болгарськими вченими та відвідуючи бібліотеки. Ці зустрічі нашого вченого з болгарськими науковцями й діячами мали чималу вагу, поширюючи між ними правдиві відомості про Україну й українську справу.

Покійний снував щораз ширші пляни, розгортаючи свою невсипущу працю, але передчасна смерть перервала всю його діяльність і заміри, на велику шкоду для української науки та щирий жаль усіх тих, що знали цього скромного, але непохитного українського діяча - громадянина й науковця.

Мир душі його!

(Кінець)

НА ЯКІ КОШТИ ІСНУЮТЬ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ?

Цього року, як і кожного року, коли відбуваються якісь вибори, мільйони долярів витрачено двома важливішими партіями на аґітацію за своїх кандидатів. Виборчі кампанії коштують чимало. Звичайно, що вища політична установа, то вищі витрати на політичну передвиборчу кампанію. Кандидати до місцевих органів можуть провадити кампанію на власні кошти, але кандидати до федеральних чи стейтових установ мусять мати багато грошей на поїздки та комунікацію з мільйонами виборців. Отже, хто дає кошти на такі кампанії, хто оплачує рахунки політичних партій?

Політичні партії в З'єдинених Державах дістають гроші виключно від своїх прихильників на базі добровільних внесків. Цей принцип добровільности існує по всіх американських партіях і по всіх організаціях кожної партії. Жадних членських обов'язкових внесків, гонорарів чи якихсь інших видів фінансових забов'язань в американських партіях не існує.

Але партії потребують грошей на своє існування та різні кампанії. Тому кожна партія змушена вишукувати кошти на переведення місцевих, стейтових та всеамериканських кампаній. Кошти потрібні щомісяця, щороку. Рідко коли залишається щось невитрачене, що можна зберегти до дальшої якоїсь кампанії.

Вишукуванням коштів звичайно займаються різні організації окремо кожної партії. Федеральні, стейтові та льокальні комітети виборчих кампаній мають широку свободу в розумінні збирання та витрачання коштів на переведення якоїсь кампанії. Тому дуже важко навіть приблизно обчислити суми, зібрані та витрачені політичними партіями по всій країні. Федеральний статут реґулює та обмежує внески до всеамериканських комітетів, але ця контроля не поширюється на кошти зібрані та витрачені в межах якогось стейту. За Конституцією З'єдинених Держав стейти мають право самі реґулювати переведення своїх політичних кампаній, і не всі стейти мають якісь обмеження таких фондів.

Закон Гетча, переведений у Конґресі в 1939 році і доповнений в 1940 році, говорить, що кожна особа має право внести на всеамериканську кампанію до 5,000 долярів, закон обмежує також розмір суми, що їх можна зібрати та витратити якимсь одним американським комітетом, до 3,000,000 долярів у рік. Теоретично, американські дві головні партії можуть щороку збирати до 9,000,000 долярів, тобто по три мільйони долярів для всеамериканського комітету, комітету для виборів до Сенату і комітету для виборів до Конґресу. Але практично рідко вдається зібрати таку суму, хіба що в рік президентських виборів, коли зацікавленість виборами більшають суми внесків.

Закон Федеральної Цивільної Служби має ще одне обмеження щодо збирання фондів на виборчі кампанії. За цим законом особи, що мають урядові посади, не мають права збирати кошти для політичних партій, але мають права робити добровільні внески на політичні кампанії. По деяких стейтах такий закон існує і для осіб, що займають громадські посади.

Банки, корпорації та робітничі юнії також не мають права давати гроші на політичні кампанії на тій підставі, що вони є охоронцями коштів людей, що належать до різних політичних партій або безпартійних. Проте, службовці чи керівники вищеназваних установ особисто мають право давати гроші на політичні кампанії.

Закони про збирання грошей на політичні кампанії різні по різних стейтах. Це стосується найголовніше звітування про витрати коштів на передвиборчі кампанії, бо більшість стейтових законів передбачає сувору кару за витрату партійних коштів для підкупу, підпоювання та інших подібних способів впливу на виборців.

Кошти переведення політичних кампаній зростають з року в рік, і представникам політичних партій доводиться вживати багато заходів, щоб знайти та зібрати ці кошти. Останніми роками обидві політичні партії пробують запровадити нові способи збирання грошей. Наприклад, обіди, що їх подекуди влаштовують партійні комітети, виявились дуже успішними. Успішним було також стимулювання невеликих внесків від одного доляра, що також збільшило суми партійних скарбниць.

Загальна Рада.

З ЖИТТЯ ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ

Об'єднання бул. Вояків Українців в ЗДА центральна організація українських комбатантів, відбула минулого місяця свій черговий Річний З'їзд. ОбВУА згідно з статутом є двоступеневою організацією. Надбудова з головними керуючими органами та підбудова — відділи, що гуртують фізичних членів, кол. вояків всіх українських військових формацій без огляду на час, в якім діяли. Теж до ОбВУА входять кол. вояки без різниці віровизнання чи територіяльного походження.

Найвідраднішим успіхом ОбВУА у минулім році це приєднання значної кількости наймолодших ветеранів американської армії — українців найновішої імміграції. Ці нові ветерани, що стали членами ОбВУА, не тільки скріпили нашу організацію кількістю. Вони скріпили її й своїм юним, свіжим, новим вояцьким духом. Нові члени нашої організації, ветерани війни в Кореї, вступом у ОбВУА пов'язали наше минуле, нашу визвольну боротьбу, з їхньою боротьбою.

Дальшим успіхом ОбВУА є наладнання і усталення допомоги українським воєнним інвалідам. Зорганізована Суспільна Служба Комбатантів, зложена з представників ОбВУА і В-ва б-В ІУД, успішно перевела мин. року збіркову кампанію Дару Українському Воєнному Інвалідові, осягаючи $8,880.00. Розподіл допомоги переведено за посередництвом Союзу Українських Воєнних Інвалідів в Німеччині.

Головна Управа Об'єднання б. Вояків Українців у ЗДА на своєму першому засіданні по 3. З'їзді Делеґатів, яке відбулося в дні 2 жовтня ц. р. у Филаделфії, уконституювалася слідуючо: д-р Володимир Галан, голова; д-р Іван Козак, Валентин Сем'янцев та Іван Поритко, заст. голови; Дмитро Гонта, секретар; Йоахим Вишневецький, скарбник; Іван Одежинський, організ. рефер., д-р Стефан Ріпецький, культ. осв. реф., Іван Поритко, рефер. сусп. опіки, Ярослав Штойко, господ. реф.; Богдан Кандюк та Михайло Креср, члени.

Головна Управа, обговоривши докладно всі біжучі справи, запланувала на найближче майбутнє такі завдання до виконання:

1. Перевести у місяці листопаді з другими комбатанськими організаціями збіркову кампанію в користь допомоги українським воєнним інвалідам та немічним кол. українським військовикам. Потреба допомоги інвалідам чимраз побільшується, теж потреба опіки самітним немічним ветеранам в ЗДА стає дуже пекучою, тому конечним є все зробити, щоби для цих створити постійну й систематичну допомогу.

2. У підготові нових кадрів українських військовиків, заохочувати й піддержувати українську американську молодь до військових студій. Головна Управа ОбВУА, по уділенні признання у формі нагород під час 3. Делеґатського З'їзду трьом військовим кадетам В. Марущакові, М. Коцюбі та М. Кравцеву — порішила утворити сталу річну стипендію в квоті $500.00, уділювану найздібнішому студентові-українцеві Військової Академії.

3. У плеканні військової традиції — по широкім переведенні відзначувань 40-ліття виступу першої української військової формації у новітній добі історії визвольних змагань, порішено відзначити 35-ліття Зимового Походу.

ОбВУА, продовжуючи своє основне завдання передати поколінням правдивий образ доби існування й дій збройних сил українського народу, закликає своїх членів списувати спогади згідно з анкетними запитниками. Коли всі члени ОбВУА напишуть свої спогади про все те, що вони чинили, чи переживали у визвольних змаганнях — буде створена картина історичної правди і це саме є нашою метою таку правду передати наступному поколінню.

4. Продовжувати заходи щодо співпраці і об'єднання в одній центральній організації всіх комбатанських товариств та всіх колишніх українських військовиків, що живуть у ЗДА, бо об'єднання всіх шарів українського громадянства, а в першу чергу кол. вояків, є тепер вимаганою конечністю.

І. П.

Не леґіон, а український орден!...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

важливіше за їхній вишкіл це питання, — чи збереглася в їхніх душах оця слава прастарої української героїки? Чи знайдеться між ними багато людей того психічного складу, які будуть здібні не лише романтично і по-геройськи вмерти, але й повести за собою інших?.. Чи зможуть вони зайняти належне місце у розвитку вільного руху на Україні і бути неначе тими чотовими серед когорт, що поширювали й закріплювали колись потуґу старого Риму?

Коли б з'явилася можливість творення українських військових формацій, то їх слід брати до уваги і розглядати не лише як військові воєнні осередки, що в них мали б вишколюватися нові вояки або бувші, що вже відстали від модерного вишколу. Вони потрібні в першу чергу для молодняка, який, крім чисто технічного вишколу, дав би їм морально-ідейну підбудову вояка-українця.

Коли сьогодні зустрічаємо бувшого УСС'а, „сірожупанника" із Зимового Походу, вояка з лав УПА, чи з І Української Дивізії, то признати мусимо, що всі вони мали змогу бути не тільки добрими вояками, які вміли зразково орудувати зброєю, але розцінюючи їх збірно чи індивідуально в першу чергу — вояками українського ордену.

І коли вести дискусію на цю тему, то хіба у такій площині: яку тактику слід було б зайняти при формуванні українських військових формацій, щоб вони були якнайбільші силою та автономією. Яку ролю вони можуть виконати на випадок війни з пропаґандивного боку — про це хіба зайво говорити.

І на закінчення слід додати, що то є менш важливе, як будуть називатися такі формації. Багато важливіше, щоб це були осередки, в яких можна було б у першу чергу оформити духово вояка Українського Ордену!

Не будьмо занадто перечулені й упереджені, і коли постане нагода творити такі леґіони, то трактуймо їх, як перший ступінь української армії, з якої вона готова розвинутися, або, як воєнні з'єднання, що можуть її ідеально доповнити.

КАРТКИ

НА РІЗНІ НАГОДИ

в українському стилі.

12 штук за $1.00.

висилає за попереднім надісланням належитости

"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ВІСТІ ЗІ СФУЖО

СТУДІЙНІ ДНІ СВІТОВОГО СОЮЗУ МАТЕРЕЙ (М. М. М.)

Від 13—15 жовтня в Німеччині (Вони-Кельн) відбувся з'їзд Світового Руху Матерей. Прибуло на цей з'їзд около 80 жінок - делеґаток одинадцяти національностей.

Українські делеґатки, представниці СФУЖО, прибули на Студійні Дні також у ролі повноправних учасниць, бо СФУЖО від ряду літ належить до членів цієї міжнародної організації. На цей раз делеґатками були інж. Зінаїда Витязь, містоголова СФУЖО в Европі, проф. Марія Томашівська і Олександра Сулима.

Центральною темою нарад стало вивчення праці молодої матері на виробництві. З'їзд розглядав питання, як впливає на родину відрив жінки-матері від сімейного вогнища. На підставі статистичних даних, зібраних серед різних народів, розкрито широку картину підважування родинного життя. Особливо застановлялись присутні над вивченням неґативного впливу цього явища на дитину.

З'їзд намітив заходи, які мають нейтралізувати згадувані неґативи і запобігати їм.

Чимало причинились до змісту праці Студійних Днів українські делеґатки. М. Томашівська в короткому виступі підкреслила, що поміж українською молоддю з-поза залізної заслони ті, що виросли в родинному середовищі, мають інакший підхід до життя, як ті, що вийшли з лоев чи дитбудинків. Ол. Сулима, використавши докладні матеріяли СФУЖО про становище молодої матері-українки на еміґрації, у своєму 20-хвилинному виступі звернула увагу на особливі причини, що спонукують українську жінку залишати свою родину; порушила також проблему частинного заробітку української жінки. У числових показниках Ол. Сулима змалювала перед з'їздом докладну картину різних промислових галузей, в яких запрацьована жінка на еміґрації.

Другого дня нарад відбулися збори управи М. М. М., в яких взяла участь інж. Зінаїда Витязь.

На честь делеґаток влаштували прийняття посадник міста Кельну і дружина французького амбасадора п. Понсе. Під час товариських зустрічей українські делеґатки нав'язали цінні зв'язки з діячками М. М. М. й популяризували серед них українську справу.

Пресова Референтура СФУЖО.

РОСТУТЬ КАДРИ ФАХОВОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ

В місті Брантфорд, Онтеріо, Канада відкрив лікарську канцелярію д-р І. Скрипух.

З цієї нагоди українська громада Брантфорд справила д-рові Скрипухові несподіванку, а саме дня 9 жовтня ц. р. в залі Народного Дому зібралося понад 200 осіб і тут врочисто вітали свого лікаря. В часі бенкету промовляли: п. Савицький, голова правосл. громади, П. Сікора, голова Укр. Народного Дому, парох укр. католицької парафії о. Теліжин, дентист д-р Никифорук, адвокат д-р Бородач і п. В. Кравчук.

Дружині лікаря п. Лідії з Кравчуків - Скрипух вручено гарну в'язанку квітів, а д-рові Скрипухові цінні пам'яткові подарунки.

Д-р Скрипух зі зворушенням і сердечно дякував за так милу несподіванку і заявив, що він тут працювати буде як лікар-українець, без різниці віровизнань, партій чи фінансового положення пацієнта.

Програмою прийняття керував вміло із гумором та делікатністю п. Р. Сікора, — голова Укр. Народ. Дому в Брантфорд.

Важніші епізоди цього свята були фільмовані.

Підкреслити треба, що д-р Іван Скрипух від р. 1950 є членом Українського Народного Союзу і визначним громадянським діячем.

Петро Крутиголова,
секретар Відділу УНС
в Брантфорді.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 26

М. Януш, Ню Йорк	$5
В. Бурко, Ниагра он Лейк	5
Н. Гнатчук, Еспаньола	5
С. Гураль, Перт Амбой	5
Д-р І. Козій, Шікаґо	5
С. Морозович, Клівленд	5
К. С. Гунька, Рачестер	5
В. Балабан, Гавстон	5
Ю. Панчак, Бруклин	5
Р. І. Савицькі, Филаделфія	5
В. Дзюмбила, Вотервліт	4
А. Прокофіїв, Торонто	3
І. Ковалюк, Ню Йорк	3
Мґр О. Лободоцький, Дітройт	3
В. Яремішин, Амстердам	3
М. Стадник, Шікаґо	3
П. Буган, Кренбурі	3
П. Павлик, Дітройт	3
І .Дзядів, Джерзі Сіті	3
Д-р М. Полотнянка, Л. Ан.	2.75
К. Шурин, Луісвіл	2.50
В. Ларіон, Туларе	2.50
В. Павленко, Шікаґо	2.50
М. Калавур, Ст. Еліс	2
А. Стецяк, Клівленд	2
Д-р І. Сорока, Бріджпорт	2
А. Качор, Вінніпеґ	2
В. Пламида, Велленд	2
Ю. Сторощук, Ровсленд	2
О. Литвин, Ню Йорк	2
Д .Медецький, Толідо	2
І. Горінь, Елкгарт	2
І. Божик, Тіммінс	2
Д. Галущак, Еспаньоля	2
В, Камінський, Клівленд	2
В. Кухта, Клівленд	2
В. Радзикевич, Клівленд	2
М. Бабяк, Монтреал	2
Г. Завадський, Ляшін	2
І. Польний, Гартфорд	2
К. Гойсер, Гадлей	2
Д-р В. Ленець, Павкіпсі	2
П. Олешко, Л. Анджелес	2
В. Лопатяк, Дітройт	2
М. Гейниш, Клівленд	2
П. Сильчак, Л. Анджелес	2
П. Бойчун, Шікаґо	2
М. Семків, Шікаґо	2
М. Кучма, Ню Йорк	2
І. Василишин, Ню Йорк	2
К. Процьків, Віллярд	2
М. Чапля, Ню Гейвен	2
І. Телюк, Ню Гейвен	2
З. Березіцька, Ню Гейвен	2
М. Чирвевська, Пантукет	2
Г .Гарасим, Шікаґо	2
О. Карп'як-Бенцаль, Міннеап.	2
А. Ґайдуков, Гопкінс	2
С. Коваль, Шікаґо	2
О. Береза, Амстердам	2
Д-р В. Шиманів, Елгін	2
Ю. Теодорович, Шікаґо	2
М. Мартиненко, Трентон	2
Б. Лівчак, Филаделфія	2
С. Генеґа, Юнійон	2
І. Солтінський, Елизабет	2
Т. Сливінський, Бріджпорт	2
П. Лехман, Віллімантік	2
В. Іванишин, Бруклин	2
А. Лепишин, Асторія	2
Н. М. Кокольські, Річ. Гіля	2
Г. Голиць, Алентавн	2
Я. Чмарник, Рачестер	2
Г. К. Яцишин, Асторія	2
В. Кострик, Клівленд	2
І. Дерешкевич, Вайтестон	2
В. Бучацький, Клівленд	2
П. Гринишин, Гейбле	2
М. Струк, Клівленд	2
І. Рудакевич, Шікаґо	2

П. Петров, Шікаґо	2
І. Войтович, Пітсбурґ	2
П. Добош, Пітсбурґ	2
С. К. Пастухів, Бруклин	2
Ю. Лонишин, Плейнфілд	2
М. Цьовка, Геркімер	2
М. Леськів, Нюарк	2
Г. Василик, Асторія	2
Н. Іванчук, Асторія	2
Р. О. Іванчук, Брентвуд	2
Н. Кудрик, Байон	2
І. Юрків, Шікаґо	2
Д-р З. Гіль, Трентон	2
Д-р Т. Воробець, Шікаґо	2
О. Ліщинський, Шікаґо	2
В. Кметь, Клівленд	2
А. Струць, Шікаґо	2
Я. Миколаєнко, Ютика	2
В. Балук, Бруклин	2
І. Витязь, Честер	2
Зем., Честер	2
М. Лойовський, Шікаґо	2
А. Рудик, Дітройт	2
М. Лидяк, Рачестер	2
П. Гірняк, Шікаґо	2
Р. Бабяк, Шікаґо	2
Р. Чорнобіль, Рачестер	2
Н. Блищак, Сан Франціско	2
А. Піхо, Міннеаполіс	2
В. Коваленко, Н. Сакраменто	2
І. Васютин, Филаделфія	2
С. Завіський, Бофало	2
М. Добрянський, Ню Йорк	2
Г. Романків, Олеан	2
Д-р З. Храпливий, С. Луїс	2
Д-р К. Годованець, Рачестер	2
Я. Марко, Торонто	2
А. Капій, Горс Пік	2
Р. Грицин, Корона	2
Н. А. Палій, Йонкерс	2
Н. Касюкевич, Ванкувер	2
І. Іщенко, Ветсвіл	2
А. Тупиця, Филаделфія	2
В. Ленко, Фенікс	2
П. Пономарчук, Сіетел	2
Н. Бойчук, Савона	2
П .Пітула, Елизабет	2
Д. Гнатюк, Елизабет	2
А. Констанський, Вестбері	2
В. Місюренко, Гіксвіл	2
М. Терещук, Вестбері	1
В. Горинь, Вестбері	1
Н. Богданів, Гіксвіл	1
М. Кирич, Юнійондейл	1
І. Душенчук, Юнійондейл	1
Ю. Маланчук, Іст Медов	1
М. Курчак, Іст Медов	1
Я. Курчак, Іст Медов	1
В. Шпачинський, Гемпстед	1
В. Оріховський, Гемпстед	1
Д. Греб, Пітсбурґ	1
М. Савицька, Торонто	1
Ю. Андрусів, Рачестер	1
І. Басів, Рачестер	1
М. Мотуз, Форт Брег	1
В. Явдошин, Озон Парк	1
П. Турко, Ріверсайд	1
І. Федун, Нюарк	1
І .Здирко, Бруклин	1
С. Лебедик, Рачестер	1
З. Войтович, Ютика	1
І. Палько, Ню Гартфорд	1
О. Турянська, Нюарк,	1
Х. Телепко, Филаделфія	1
Разом	$ 326.25
Раніше проголошено	6,723.11
Разом вплинуло на фонд „Веселки".	$ 7,049.36

Увага! Вунсакет, Р. Ай., і Околиця! Увага!
Відділ УКК у Вунсакет
— влаштовує —
ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ
В НЕДІЛЮ, 14-го ЛИСТОПАДА 1954 Р.,
о год. 3-ій пополудні
в залі HARRIS HALL.
В програмі: хор, деклямації, реферат.
Все дооколичне громадянство запрошує
Комітет.

УВАГА! ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО Й ОКОЛИЦЯ!
Старанням Відділу Українського Конґресового Комітету Америки для м. Йонґставн й околиці
— відбудеться —
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
В НЕДІЛЮ, 14-го ЛИСТОПАДА (Nov. 14) 1954 Р.
в Українській Залі при 525 W. Rayen Ave., в Йонґставн О.
Початок о год. 5-ій пополудні.
Багата програма відповідна до Свята. Буде також позамісцевий бесідник. — Все Українське Громадянство Йонґставну й околиці запрошуємо сердечно до численної участи.
Віддія УККА для м. Йонґставн й околиці.

НОВИНКА ДЛЯ ДІТЕЙ
Р. ЗАВАДОВИЧ
„ДЗВІНКИ СВ. МИКОЛАЯ"
(З СВЯТИМ МИКОЛАЄМ СВІТ ОБ'ЇЖДЖАЄМ)
Сценічна картина.
Ціна 50 ц.
Замовлення з належітістю приймає:
SVOBODA
81-83 Grand St. (P.O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ,
Відділ 1. в Ню Йорку
запрошує всіх лемків та прихильників Лемківщини на
ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ
— яка відбудеться —
В СУБОТУ, 13-го ЛИСТОПАДА 1954 Р.,
в долішній залі
Українського Народного Дому,
140-142, 2-га Евню в Ню Йорку.
Початок о год. 9-ій вечора. — Вступ $1.25
До танцю приграватиме Оркестра СТЕПАНА ЧЕЛАКА.

УВАГА! НЮ БРОНСВІК І ОКОЛИЦЯ!
ОСІННЮ ЗАБАВУ
— влаштовує —
УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ В НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ.
в суботу, 20-го листопада 1954 р.
В ЗАЛІ ST. LADISLAUS HALL,
199 Somerset Street, New Brunswick, N. J.
о год. 7:30 вечора. Музика п. Ів. Семчишина.
Теплий і добірний буфет.
Гостей сердечно вітаємо. Параф. Рада.

ВАЖНЕ ДЛЯ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА!
НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
У двох частинах:
І. Проф. І. Крипякевича до 1914 р.
II. Проф. М. Дольницького до останніх часів.
Книжка має 50 ілюстрацій, обкладинка роботи Е. Козака.
ЦІНА: брошурована $2.50
у полотні в золотім надруку $3.50.
Замовляти:
"SVOBODA" 83 Grand Street, Jersey City 3. N. J.

Завтра появиться оголошення з цінами
Фірми П. СТАСЮК
124 First Avenue, New York, N. Y. (Між 7-8 вулицями)
на різні м'ясива та товари власного виробу. Слідкуйте за оголошеннями ФІРМИ СТАСЮКА в „Свободі" завтра.

НАЙКРАЩІ ХОРИ НА ПЛАТІВКАХ З КОЛЯДАМИ!

Хор Метрополії „ДУМКА" вперше на платівках.

Платівки награні українською фірмою „АРКА" в Ню Йорку

КОЛЯДИ:

515. Дзвонять дзвони — (Кашубинський-Недільський)
БОГ ПРЕДВІЧНИЙ — (Людкевич-Недільський), вик. Хор „Думка" — Ню Йорк, Дир. О. Микитюк
Херувими Свят — Жіночий Хор „Боян" — Ню Йорк, Дир. І. Недільський
516. Бог ся раждає — (Нижанківський) — Хор „Сурма" — Львів, Дир. Іван Охримович
Вістку голосить — Жіночий Хор „Боян" — Ню Йорк, Дир. І. Недільський
517. Новая радість світу... — Жін. Хор „Боян", — Ню Йорк, Дир. І. Недільський
Бог природу — Нижанківський) — Хор „Сурма" — Львів, Дир. Іван Охримович
518. Нова радість стала — Міш. Хор „Боян" — Рочестер, Дир. К. Цепенда
На небі зірка — Жіночий Хор „Боян" — Ню Йорк, Дир. І. Недільський
519. По всьому світі — Жіночий Хор „Боян" — Ню Йорк, Дир. І. Недільський
Ой, видить Бог — Митрополичний Хор — Варшава
520. НЕ ПЛАЧ, РАХИЛЕ — (Т. Купчинський — М. Колесса), вик. Хор „Думка" — Ню Йорк, Дир. О. Микитюк; Сольо: Баритон О. Стецура
Нова рада стала — (Дмитро Котко), вик. Хор „Думка" — Ню Йорк, Дир. О. Микитюк

—о—

ОРЕСТ РУСНАК:

521. Минули літа молодії — (Т. Шевченко — О. Нижанківський)
І золотоі і дорогоі — (Т. Шевченко — Д. Січинський)
522. Фінале — (Б. Лепкий — Д. Січинський)
Бабине літо — (С. Чернецький — Д. Січинський)
523. В гаю зеленім — народня пісня
Верховино — народня пісня

КВАРТЕТ БАНДУРИСТІВ Р. ЛЕВИЦЬКОГО:

508. Гуцулко Ксеню, — танґо (перша редакція), муз. Я. Барнич
Прощаюсь Ангеле з Тобою — нар. пісня
512. Ой, зза гори — стрілецька пісня, М. Леонтовича
Як Стрільці йшли з України — стріл. пісня, слова й музика Р. Купчинського, вик. Мішаний квартет у супроводі бандур
513. Хлопці підемо! — Пісня 1-ої Української Дивізії, ар. Р. Левицький
Лента за лентою... — Пісня У.П.А., ар. Р. Левицький, вик. Мішаний Квартет у супроводі бандур.
514. Гей ви Стрільці Січові — стрілецька пісня ар. М. Леонтович
Їхав Стрілець — стріл. пісня, муз. М. Гайворонського, вик. Мішаний Квартет у супроводі бандур.

ТАНЦЮВАЛЬНА МУЗИКА:

204. Село моє рідне — словфокс — Ю. Лаврівський
Синій сад — танґо — Ю. Лаврівський
205. Якби я мав... — танґо — Ю. Лаврівський
Шукай кохання — словфокс — Ю. Лаврівський
208. Сонце зайшло — танґо — Ігор Раковський
Тобі я скажу — вальс — Ігор Раковський
209. Все твоє — танґо — Ігор Раковський
Ти поїхав — вальс — Ліда Нікольська
220. Міжнародні мелодії — „лонґ-плей" 5 танґо, 2 вальси, 1 фокстрот (ціна дол. 2.95)
221. Червоні маки — танґо, муз. І. Недільський, співає Мирон Ебергардт
Верховино — нар. пісня, М. Ебергардт, Канада
222. Десь там вона — вальс, (Орлигора-Слабий), М. Ебергардт
Цвітка дрібная — вальс, (Матюк-Слабий), М. Ебергардт

ЦІНА ЦИХ ПЛАТІВОК ДОЛ. 1.25 ЗА ШТУКУ

- Повищі платівки висилаємо поштою за попереднім надісланням грошей або за післяплатою.
- При замовленнях 6 платівок і більше — порто оплачує „Арка". Менших замовлень не виконуємо. Платівки висилаємо до всіх країн.
- Для перепродажі гуртовий рабат, як в оферті.
- Жадайте наших платівок у найближчій Вашій крамниці.

➤ Жадайте повних каталогів — безплатно! ◀

КАЛЕНДАРІ на 1955 РІК

СТІННІ КАЛЕНДАРІ — релігійні, світські, краєвиди, ціна з пересилкою 35¢;
Тарас Шевченко, Іван Франко ціна з пересилкою 50¢.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

релігійні, мистецькі (Анастазієвського, Козака, Кричевської та інші).
Висилаємо поштою.
12 штук з ков. за $1.00
30 штук з ков. за $2.00

АРКА ВИСИЛАЄ НА СВЯТА:

Мід, кутю, мак, імпортовані гриби, андрути для тортів, і т.п.

БАГАТИЙ ВИБІР СВЯТОЧНИХ ДАРУНКІВ МАЄ ДЛЯ ВАС „АРКА".

Замовляти:

ARKA Company
48 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y., USA.
Phone: GRamercy 3-3550

Шукають Своїх Рідних

Увага: Зголошуючись на розшуки до З.У.А.Д. Комітету, треба на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковано прізвище особи, яка Вас, чи яку Ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки, не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАД Комітету, адресу якого подано при кінці.

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

20507 Іван Міхалко знайомих В. і Г. Панасенко.

20508 Микола Данилюк свою дружину Марію з р. Семак, Данилюк (32 р.) з Виноград біля Коломиї, що в 1944 р. мала бути під час боєвих дій евакуована і мала потім находитися в Німеччині.

20509 І. Матковський приятеля Павла Бабяка зі села Суха Воля, пов. Городок Ґаґайлонський.

20510 Марія Микитюк тітку Параскевію Вабій зі села Рекшин, пов. Бережани, яка виїхала до ЗДА в 1908 р.

20511 Олесь Візняк стриїв Івана, Володимира та Олександра Візняк, які виїхали до ЗДА по першій світовій війні.

20511 М. Шумяк Анну Долинську, зам. Стефанович, родом зі села Бавутянка, пов. Сянік, виїхала до ЗДА перед першою світовою війною.

20513 Микола Вілінський родину Турянських (Івана, Юлію з дітьми Рудольфом і Нусею), яка прибула до ЗДА в 20-х роках з Чернівець.

20514 Іван Воробець тітку Марію Воробець (правдоподібно живе в Шікаґо) та Василя Конюгу зі села Горожанка, пов. Підгайці.

20515 Леон Кочій шваґра Александра Підгайного та сусіду Василя Корчового з села Березовиця Велика, пов Тернопіль.

20516 Микола Чорнописький вуйка Якова Луців зі села Вірлів, пов. Зборів.

20517 Михайло Фединч родину Фединч.

20518 Микола Войтенк краяна Івана Сівачок.

20519 Анна Скірка мужа сестри Катерини Івана Іваша з села Дроздовичі, повіт Перемишль, який виїхав до ЗДА в 1913 р. і проживав в Филаделфії.

20520 Олена Шимоват братанка Андрія Данило (передше мешкав в Питсбурґу).

20521 Павло Слободян стрия Симона Слободян, його дружину Марію з дітьми Антонією, Анною і Іваном — перебували довший час в Нюарку.

20522 Константин Пісечко сестру Анну Молинь з повіту Ярослав.

20523 Михайло Андрусяк Федора, сина Юрка Фединпин із села Черняшин, пов. Городенка (дивізія).

20524 Дмитро Палащук Адамовича Сянка з села Видранки, пов. Володимир Волинський, який виїхав з Німеччини до ЗДА в 1950 р.

20525 Анна Ракоїд знайомого Олександра Бондаренко.

20526 Василь Василів Ол. Степанюк, Ол. Матвійчук і родину Макарук, всі з Ковля на Волині.

20527 Василь Чубатий родину інж. Ярослава Булка.

20528 Фльоріян Козицький родину Федора Савків.

20529 Францес Фоменко свояка Івана Дольського з повіту Самбір.

20530 Ігнатій Завойський тіток і вуйків Івана, Данка і Софію Завойських зі села Красна, пов. Кросно.

20531 Іван Теслюк зятя з родиною Івана Гладкого, що прибув до ЗДА у 1949 р.

20532 Семен Юзеф шваґра Івана Терлецького з Лопушниці, пов Перемишль.

20533 Антін Карпа брата Івана, уродж. 1908 р. у Павликові, пов. Березів, виїхав до Арґентини 1939 р. і мав переселитися до ЗДА.

Голоситись до:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЕМБРІДЖ, ПА. — Місячні збори В-ва св. Василія Вел., відд. 161, відбудуться в суботу, 13-го листопада, о год. 7 P.M. при 600 Glenwood Avenue. — Ч. Кудріч, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори В-ва св. Петра і Павла, відд. 220, відбудуться в суботу, 13. листопада, о год. 7:30 веч., в параф. залі, 4950 S. Paulina St. Проситься всіх членів бути присутними, бо є важні справи до вирішення. Рівнож пригадується довжникам, щоби цього місяця вирівняли свої залеглости тому, що замикаємо річні обрахунки відділових книжок і цілого майна. — Г. Гарасим, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Зап. Січ відд. 371 відбудуться в п'ятницю, 12-го листопада, о год. 8-ій веч., в Січовій залі при 506 — 18th Ave. Проситься членів приходити на збори і платити свої вкладки на зборах відділу. — В. Гнатик, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рож. Пресв. Богородиці відділ 36, повідомляє своїх членкинь, місцевих і позамісцевих, що збори відбудуться в неділю, 14-го листопада, о год. 4:30 попол., в церковній залі 305 Гудсон Евеню. Просимо всіх прийти, буде вибір кандидатів на уряд 1955 й інші важні справи. Довгуючих напоминається вирівняти свої довги. — Ева Герула, предс.; Марія Шворц, кас.; С. Гунька, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність" відд. 163 відбудуться в неділю, 14-го листопада, в Домі Горожан, 847 N. Franklin St., о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів бути на означений час. — М. Курко, предс.; С. Филик, рек. секр.; І. Потучко, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори В-ва св. Василія відд. 339 відбудуться в суботу, 13-го листопада, о год. 7-ій веч., в домі Громади на Лаврениц вул. Проситься всіх членів бути присутними і вирівняти залеглі вкладки. — О. Вудай, предс.; В. Мущинка, кас.; А. Хромяк, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Збори В-ва св. І. Хрестителя, відд. 304, відбудуться в неділю, 14. листопада, в 7. год. веч., в парафіяльній залі, 158 Germain St. Проситься всіх членів прибути на збори. — М. Гнатик, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори відд. 176 ім. Т. Шевченка відбудуться в неділю, 14-го листопада, о год. 7-ій веч., в церковній галі св. Петра і Павла при 92 і Аллан. Присутність всіх членів обов'язкова. — Управа відділу.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ відд. 182 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14-го листопада, о год. 2-ій попол., в парафіяльній залі, 45-47 Говп Евеню, Пасайк, Н. Дж. Проситься всіх довгуючих членів прийти на збори та вирівняти свої вкладки бо по зборах замикаємо книжки до річного обрахунку. — Уряд.

СКРЕНТОН, ПА. — Т-во Над Збруча відд. 280 повідомляє всіх членів що місячні збори відбудуться в неділю, 14-го листопада, о 2-ій год. попол., в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакаванна Евеню. Присутність членів обов'язкова. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", відд. 324, повідомляє членів, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 13-го листопада, о год. 8-ій веч. Просимо всіх членів прийти громадно і вирівняти залег. вкладки. — А. Горохівський, предс.; Н. Вурак, кас.; І. Струк, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — В-во св. І. Хрестителя відд. 230 повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14-го листопада, в своїй залі 914 Франклін Евеню, о год. 2:30 пополудні. Проситься всіх членів явитися на тих зборах, маємо дуже важні справи до вирішення де самі урядники не можуть тої справи рішати. Одна організація хоче віднаймити нашу залю третій поверх настало. Ваша присутність є конечна, щоб не нарікати, що урядники самі роблять без Вас. — М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас. І. Павловський, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Т-во ім. О. Васараб відд. 348 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14-го листопада, зараз по великій Службі Божій в церковній залі при 526 W. Rayen Ave. Проситься усіх членів прийти і заплатити свої вкладки та вирівняти свої залеглости. — Марія Черніга, предс.; Йосифина Стахура, кас.; Марія Периг, сек.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка, відд. 156, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. листопада, о год. 2. попол., в Громадськім Домі. — В. Новак, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відд. 292 повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 14. листопада, о год. 1:30 попол., в залі У. Н. Дому при Мартин і Мішіґан вул. Також повідомляємо всіх членів, що фінановий секретар відділу змінив свою адресу. Нова адреса: Peter Fedyk, 6121 Grandville St., Detroit 28, Mich. Teleph. LU 4-1290 — Д. Дубрівний, рек. секр.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

ЯКЩО ВИ ЗДЕСПЕРОВАНІ СИМПТОМАМИ АСТМАТИЧНИМ КАШЛЕМ ЧИ БРОНХІЯЛЬНИМ ЗАПАЛЕННЯМ, ТО НЕ ПРОПУСТІТЬ НАГОДИ ЦЕ ПРОЧИТАТИ

Ось великі новини для терплячих у звідомленнях про майже чудесну поміч на такі симптоми: важкий віддих, почуття душення, спазматичний кашель під час задержки флеґми, задихування та інші терпіння, що йдуть у парі з астматичним кашлем та бронхіяльним запаленням. Цей чудесний лік, званий PENNYL, творить чуда як відкашлювальна поміч в цій ситуації. Одна доза, як відомо, приносить полегшу. Тепер цей лік доступний читачам цієї газети які можуть одержати пляшку висилаючи звичайно цей вирізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 38, Box 762, Peekskill, N. Y. Не треба висилати грошей. Вистарчить вписати друком докладно Ваше ім'я і адресу на зворотній стороні коверти. Заплатіть поштареві $3 і кошти пересилки COD, по одержанні фляшки. Коли Вам стане легше від поганих симптомів Ви признаєте, що це є найкращий видаток, який Ви коли-небудь зробили.

● FARMS FOR SALE ●

ФАРМА НА ПРОДАЖ
в Amherst, Mass.

Каледж в місті, около 40 акр. землі, при 2-ох поїзд. лініях, надається на бизнес. Пліт навколо посілости. 15-кімн. дім і 2-кімн. мур. "cottage". Велика обора. Ціна $10,000. Писати: A. G. HADGEOFF, RFD 2, Box 520, New Dover Road, Rahway, N. J.

● REAL ESTATE ●

ТАК БАГАТО ЗА ТАК НИЗЬКУ ЦІНУ.

125 акрів при твердій дорозі. Шкіл. автобус, пошта відбирає на місці, 80 акр. управ. землі, 25 пасовиська, решта ліс. Гар. 10-кімн. дім з удогід. Обора з 28 перегородками, "water bucket", сайло, комб. курник і ґараж. 20 корів, 4 расов. ялівки, 2 коні, фарм. машинерія. Податки $230. Ціна $11,000, вплати $6,000.
50 акр., високе полож. Гар. 5 кім. дім, лазничка, олив огрів. Обора, курник, дім, овоч. дерева і 1 корова, 2 телята, 50 курей, 10 овець, 2 кози, трактор, фарм. машинерія. Податки $70. Шкіл. автобус, достава пошти, склеп. Ціна $6,500.

Batson Realty
GEORGE A. DAHL ASSOCIATES
Other Buys on Farms & Property
E. Main St. Cobleskill, N. Y.

REAL ESTATE MIAMI, FLORIDA.

Маємо на продаж дім на 8 родин. Добрий дім і в добрім положенні в місті Маямі. Приходу має річно понад 8 тисяч. Близько до школи і близько до крамниць, а також близько до пляжі і моря. Дім цей має всі вигоди, тому все заповнений. Біля дому вел. площа для паркування. Хто бажав би інформації відносно цього дому, прошу писати на адресу до ПЕТРА БЕДЗІС.

PETER BEDZIS
8284 N. E. 3rd Avenue
Miami 38, Florida

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

● MISCELLANEOUS ●

ГАРНІ КИЛИМИ И ХІДНИКИ
обиття на меблі.
LINOLEUM
низькі ціни.
ТІЛЬКИ У ФІРМІ
State Floor Covering Co.
330 State St., Perth Amboy, N. J. Tel. Hillcrest 2-2240

АРТРЕТИКИ
Alfalfa Seeds lb. - - $1.25
Заживання цього ліку роками, приносить велику полегшу для людей, що терплять на артретизм і ревматизм.
ZINN'S HEALTH FOOD
200 HALSEY ST., NEWARK
Be. Market St. and Branford Pl.

● ПРАЦЯ ● ● HELP WANTED—MALE ●

MACHINE DESIGNERS
Мінімум 5 років досвіду при автоматичних машинах.
ГОЛОСИТИСЬ
Standard Tool & Manufacturing Co.
738 SCHUYLER AVE. LYNDHURST, N. J.
Зголош. від 8 рано до 4:30 попол. Від понеділ. до п'ятниці.

1-ШОКЛЯСНІ МАШИНІСТИ
1-ШОКЛЯСНІ МЛИНАРІ
На денну або нічну зміну. Надчисельні години і компанійні користі. Голоситись:
FRANK W. EGAN & CO.
133 LINCOLN BLVD.
BOUND BROOK, N. J.

● ПРАЦЯ ● HELP WANTED—FEMALE

ГОСПОДИНЯ.
Спання у власній кімнаті з лазничкою і T.V. Опіка над дітьми. Всі електричні прирядди. Добра платня. Приємна домашня атмосфера. Телеф. collect:
Scarsdale 3-6916

ФРИЗІЄРКА
ДОСВІДЧЕНА.
Добрі години й платня.
Голоситись:
JEANS HAIRSTYLIST
756 Palisade Ave., Yonkers, N. Y.
Phone YO 5- 6068

ГОСПОДИНЯ
ДОСВІДЧЕНА.
Двоє дорослих.
Малий апартамент.
Спання на місці.
Телефон TU 2-3847

• BUSINESS OPPORTUNITY •

БУЧЕРНЯ
Повне влашт. Визнес, полож. в Бруклині. Добре поставл. бизнес, низ. рент, доб. винайм. Власник виїжджає до Европи, продає по д. умір. ціні. Зайдіть до власника:
664 Manhattan Ave., B'klyn
Phone HA 9-4023

САЛЬОН КРАСИ
Повний виряд (3 wet booths, 2 chair, beauty bar). Добре биз. положення. Помір. рент, добр. винайм. Власник продає по д. умірк. ціні. (Закр. в нед. і понед.) Телеф. власника:
FO 4-9351

ҐРОСЕРНЯ-ДЕЛЕКАТЕСЕН
Повне влаштування. Добре бизнесове положення Бронкс. Низький рент, дов. винайм. Власник продає по д. умір. ціні.
Зайдіть до власника:
416 E. 183rd ST., BRONX

ДОБРЕ ПРОСПЕРУЮЧА ФАБРИКА
Продаж з стратою.
Жадає $15,000. $5,000 готівки.
Умови сплати.
Питайте за Mr. HARRIS
Тел. Freeport 8-8330

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 15-ти мільйонового майна УНСоюзу.

● ПОСАДА ДЯКА ●

УКРАЇНСЬКА ПАРАФІЯ В ШІКАГО
пошукує православного диригента-дяка. Є помешкання на 3 неумебльовані кімнати з ванною, з опалом та оплаченим телефоном. Околиця гарна й люди не вимагаючі. Важано, щоб диригент-дяк знав читати по англійськи. Прошу писати на адресу пароха: Rev. Orest Kulick, 9211 S. Avalon Ave., Chicago 19, Illinois.

● РОЗШУКИ ●

ХТО знав би щось про долю імігранта, що перед першої світової війни п. ДМИТРА МАРУСЯКА, з села Лафківки, на Буковині, зволить ласкаво подати свої відомости на адресу:
WOLODYMYR JLLIUK,
A. P. v. d. Water Huis,
Schoorl, Nord Holland

● МЕШКАННЯ ●

4 ЯСНІ КІМНАТИ,
без центрального огрівання, поміркований рент, положення в Нюарку.
Телефон: WA 3-0636

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
В КОЛЬОРАХ
РЕЛІГІЙНІ
12 за $1.00
СВІТСЬКІ І РЕЛІГІЙНІ
((Анастазієвського, Козака і Богачевської)
10 за $1.00
Кричевської—15 ц. за штуку.
Замовлення слати на адресу:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 15-ти мільйонового майна організації!

„МІЗАР" — ВОРОГ РЕВМАТИЗМУ
Випробуваний середник проти ревматизму й перестуди. Допомагає при болях в руках, ногах і в крижах. Усі ці недуги зникають після вжиття „МІЗАРУ". Великий слоїк коштує $7.00. Належитість посилайте разом з замовленням на адресу:
JOSEPH SOROKOWSKI
900 N. Taylor Ave., Oak Park, Ill.
Tel.: Village 8-3111

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
Ціни приступні.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City •
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ФІРМА СТІНСОН
має великий вибір найліпшої якости українських і російських платівок.
Висилаємо платівки до всіх частин світу.
➤ Замовлення виповняємо скоро й точно. ◀
ЖАДАЙТЕ НАШОГО ПОВНОГО БЕЗПЛАТНОГО КАТАЛОГА.
Stinson Record Distributors, Inc.
27 UNION SQ. WEST — NEW YORK 3, N. Y.
2858 W. PICO BLVD. — LOS ANGELES 6, CALIF.

Ми 25 років провадимо гуртову торгівлю
РОБІТНІ ФУТЕР.
Ми продаємо тепер різного рода футра приватним покупцям по ГУРТОВИХ ЦІНАХ.
НАПРАВЛЯЄМО І ПЕРЕРОБЛЮЄМО СТАРІ ФУТРА.
Зайдіть, самі переконаєтеся. Без зобов'язань купна.
SIDNEY ELOVITZ, INC.
145 West 28th Street New York 1, N. Y.
Відкрито щоденно від 9 A.M. до 7 P.M. за виїмком неділь.

CARMEN'S BOARDING HOME
ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ ЖІНОК.
Дім, який Вам подобається. Найкращі харчі — телевізія — радіо — чудовий город.
Зайдіть або телефонуйте:
107 HALEDON AVENUE, PATERSON, N. J.
LAmbert 5-3363

✝

В СУБОТУ, 13-го ЛИСТОПАДА 1954 Р., у треті роковини смерти

бл. п. Мґр-а МИКОЛИ КУНИЦЬКОГО,

б. адвоката в Глинянах, буде відслужена о годині 8:30 ранку в українській гр.-кат. Церкві св. Юрія в Ню Йорку

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ,

на яку всіх Друзів, та Знайомих Покійного й Родину запрошує

ОЛЕКСАНДРА КУНИЦЬКА
дружина.

ТАРЗАН, ч. 3366. Вийшується.

Дивлячись вниз на цю сцену, Тарзан був стурбований цим вторгненням в володіння Манґані,

Хоч все ще він був трохи здивований тією пожадливістю мавп, що дозволяла їм зробитися в'язнями,

але вже була пора і він рішив дати научку чужинцеві!